

Krajino rodná,
tklivých lednů,
ani teď tě celou
nedohlédnu,
mrak se válí
v prázdném brambořišti.
Každý kořínek
o život
tu s hlínou
smlouval,
až někde
v hloubi srdce
je skryta
pevná smlouva,
jíž všichni živí
jsou si touto zemí
jistí.

Miloslav Bureš: *Otvírání studánek*. Praha 1970, s. 49.

Ú v o d

Knížka věnovaná některým oblastem života obyvatel obcí Sulkovec a Polom v minulosti vznikla z podnětu dnešního starosty Františka Marečka a byla mnohostranně podpořena iniciativou některých dalších stálých či víkendových obyvatel Sulkovce. Za pozornost stojí v této souvislosti skutečnost, že v jejím pozadí můžeme nalézt - mimo jiné - fenomén naší dnešní vesnice, tzv. chalupáře, kteří se už po několik desítek let účastní s větší či menší měrou života obcí a ovlivňují jej.

Kolektiv autorů poznal pohostinnost lidí žijících v obou obcích, poznal také, že uzavřenost, která se přisuzuje obyvatelům Vysočiny je pouze zdánlivá. Je si vědom toho, že knížka by sotva mohla vzniknout bez podpory a ochoty starosty Františka Marečka, farářů obou farností Vítězslava Grmely a Jana Plecháčka, některých rodin a jednotlivců, zejména paní Marie Marečkové, Emila Břenka, Emila Nykodýma, Karla Smolíka, Stanislava Dvořáka, rodiny Marečkovy řečené Pavlů, rodiny Jandlovy, Gregorovy, Ondráčkovy a Teyschlovy.

Při sepisování následujících kapitol a sestavování obrazových a fotografických příloh jsme využili zápisů v dochovaných kronikách, archivních pramenů uložených v Moravském zemském archivu, ve Státním okresním archivu ve Žďáře nad Sázavou, v archivu Farního sboru Českobratrské církve ve Veselí, dokumentů uložených na sulkovecké faře a v rukopisné sbírce Etnologického ústavu AV ČR v Brně. Opírali jsme se o zprávy a záznamy v různých časopisech, v odborné i krásné literatuře, avšak naše představa a znalosti o této části oblasti, která se nazývá Horácko, by byly naprosto neúplné a více méně povrchní, kdybychom se osobně neseznámili se zdejší krajinou, obcemi Sulkovec a Polom a hlavně s jejich obyvateli.

Dalo by se říci, že naše snažení pokračovalo v duchu slov pana učitele Kováříka, čestného občana obce Sulkovec, který v před sto lety vepsal na první stranu nově založené školní kroniky:

Práci té milerád jsem se podvolil a s jakousi zálibou i láskou jsem ji konal, k čemuž mnohých pramenů jsem užíval, věda, že konám práci důležitou, jejíž ovocem má býti útěcha a vzpomínka budoucích na to, jak dříve bývalo a jak se časy mění. A bylo již na čase, neboť mnohé, co zde zaznamenáno jest, bylo by již za krátko z paměti našeho občanstva vymizelo.

Následující řádky chtějí být upomínkou na staré časy, kdy život Sulkoveckých a Polomských nebyl jednodušší, ale spíš těžší než dnes. Zároveň však byl prostoupený myšlenkami na vzdělávání a obecní prospěch spolu se starostmi o živobytí a radostmi provázejícími všední i sváteční dny.

Jana Pospíšilová